

URZĄD TRANSPORTU KOLEJOWEGO
Dobre praktyki w sprawie programu szkolenia
dla uzyskania oraz rozszerzenia świadectwa (uzupełniającego) maszynisty

I. Kategorie świadectw (uzupełniających) maszynisty:

- „A” – maszynista wykonujący prace manewrowe, prowadzący pociągi robocze, pojazdy kolejowe do celów utrzymaniowych,
- „B” – maszynista dla przewozu osób i rzeczy,
- „B1” – maszynista dla przewozu osób,
- „B2” – maszynista dla przewozu rzeczy.

Uwaga:

Dopuszcza się tworzenie innych podkategorii (np. A+B), pod warunkiem odbycia: stażu stanowiskowego, szkolenia teoretycznego oraz jazd praktycznych pod nadzorem, w wymiarze godzinowym nie mniejszym niż przedstawione w niniejszym programie.

II. Staż stanowiskowy oraz szkolenie praktyczne:

Lp	Kategoria	Minimalna liczba godzin szkolenia			
		Praca przy naprawie i utrzymaniu pojazdów kolejowych	Praca przy czynnościach rewidenta taboru	Praca przy czynnościach maszynisty	razem
1.	A	220	40	340	600
2.	B*	260	40	500	800

* - włącznie z kategoriami „B1”, „B2” i ew. kolejnymi.

III. Szkolenie teoretyczne (wykłady i ćwiczenia):

Lp.	Temat	Ilość godzin		
		Wykład	Ćwicz.	RAZEM
1	2	3	4	5
Program szkolenia dotyczący pojazdu kolejowego				
1.	Znajomość budowy i obsługi pojazdu kolejowego	24	6	30
2.	Urządzenia bezpieczeństwa na pojeździe kolejowym z napędem	6	2	8
3.	Rodzaje hamulców, układ pneumatyczny i hamulcowy	16	8	24
4.	Próby hamulców oraz czynności kontrolne przed jazdą (włącznie ze sporządzeniem karty próby hamulca)	8	16	24
5.	Dokumentacja prowadzona przez maszynistę	4	4	8
6.	Sterowanie pojazdu kolejowego z napędem	20	8	28
7.	Technika prowadzenia pociągu lub jazdy manewrowej	4	8	12
8.	Nieprawidłowości, usterki i nadzwyczajne zdarzenia podczas prowadzenia pojazdu kolejowego / pociągu	8	4	12
9.	Postępowanie po wystąpieniu zdarzenia kolejowego, pożaru oraz wypadku z udziałem ludzi	8	4	12
10.	Warunki kontynuowanie jazdy po wypadku	2	2	4
11.	Zatrzymanie oraz zabezpieczenie pojazdu kolejowego /pociągu	2	4	6
12.	Instrukcje w zakresie dotyczącym pracy maszynisty	16	-	16
	Razem ilość godzin lekcyjnych	118	66	184

Program szkolenia dotyczący infrastruktury kolejowej				
1.	Technika jazdy oraz prędkość maksymalna w odniesieniu do charakterystyk linii kolejowych / wykonywanie prac manewrowych	2	48*	50
2.	Znajomość linii kolejowej / okręgu manewrowego	4	24*	28
3.	Bezpieczeństwo ruchu kolejowego	16	-	16
4.	Przewozy towarów niebezpiecznych	2	-	2
5.	Znajomość języka obcego**	***	***	***
	Razem ilość godzin lekcyjnych	24	72	96
	ogółem (program szkolenia teoretycznego)	142	138	280

* - w tym ćwiczenia na symulatorze lub podobnym urządzeniu,

** - wymóg znajomości języka obcego dotyczy infrastruktury kolejowej, do której odnosi się świadectwo (uzupełniające) maszynisty.

*** - wymiar godzinowy szkolenia określany jest indywidualnie na podstawie testu kwalifikacyjnego, sprawdzającego poziom znajomości języka,

Uwaga: W przypadku ubiegania się o rozszerzenie świadectwa (uzupełniającego) maszynisty na następny i kolejne typy pojazdu kolejowego z napędem lub infrastrukturą kolejową, powyższy wymiar godzinowy szkolenia teoretycznego można zmniejszyć do 50%.

IV. Jazdy praktyczne (wykonywanie czynności maszynisty) pod nadzorem:

Lp.	Kategoria świadectwa (uzupełniającego) maszynisty	Minimalna liczba godzin
1.	A	600
2.	B	1400 (600 w ruchu towarowym oraz 800 w ruchu pasażerskim)
3.	B1	1200
4.	B2	1000

V. Uwagi ogólne dotyczące procesu szkolenia:

- 1) Powyższy ramowy program szkolenia jest programem dla kandydata posiadającego licencję maszynisty,
- 2) Ćwiczenia praktyczne oraz jazdy szkoleniowe muszą być organizowane z wykorzystaniem typów pojazdów kolejowych dla których prowadzone jest szkolenie dla uzyskania świadectwa (uzupełniającego) maszynisty,
- 3) Maszynista nabywa znajomość infrastruktury kolejowej po dokonaniu czterech jazd na danym odcinku w czynnej kabinie pojazdu trakcyjnego, z czego dwie należy wykonać w porze między zmrokiem a świtem. Jako jedną jazdę należy rozumieć przejazd „tam i z powrotem”,
- 4) Znajomość infrastruktury kolejowej maszynista zatracą po upływie jednego roku od ostatniej jazdy na danej linii kolejowej (odcinku linii kolejowej) w charakterze maszynisty. Znajomość linii kolejowej (odcinka) maszynista odzyskuje po spełnieniu wymogów określonych w punkcie 3,
- 5) Rozszerzenie posiadanego przez maszynistę świadectwa (uzupełniającego) o kolejne typy pojazdów kolejowych lub infrastruktury kolejowej może być dokonywane według oddzielnego programu szkolenia opracowanego przez pracodawcę, zgodnie z postanowieniami punktów II-IV oraz uwzględniającego dotychczasową znajomość pojazdów kolejowych oraz doświadczenie zawodowe pracownika,
- 6) Zaleca się aby praktyczne jazdy pod nadzorem wykonywane były z wyznaczonym maszynistą spełniającym wszystkie wymogi kwalifikacyjne oraz posiadającym co najmniej 5 letni staż pracy na stanowisku maszynisty.